

کربلا

پقایی در فتا فتایی در پقا

زهار فیضی و ورنجانی

۱۲

تشنگی لیاش از ذکر خالی
نباشد.

در عرفان کربلا تنها روحهای مقدس عارفانهای ماندند که لیاقت پا گذاشتن در خاک بهشت را داشتند. روحیه اصحاب امام حسین (ع) و عشق صادق آنها به گونه‌ای بود که آنها مرگ را «ایثار و اختیار» کردند. این خصوصیت در میان همه شهدا کربلا بود که «اثروا الموت» یعنی اختیار مرگ را بر زندگی ننگ آور ترجیح دادند.

حسین (ع) به کربلا خوانده شده بود و از جدش رسول خدا قصیه کربلا را بارها شنیده بود. اما باز حسین (ع) به اختیار خود به کربلامی رود و هیچ جبری در این امر مشاهده نمی‌شود. در بین راه که حسین (ع) به کربلا می‌رود، بعضیها با او صحبت می‌کنند که نرو خطر دارد و حسین (ع) در جواب این شعرها را خواند: به من می‌گویید نزو ولی خواهم رفت.

می‌گویید کشته می‌شوم مگر مردن برای یک جوانمرد ننگ است؟ مردن آنگاه ننگ است که هدف انسان یست باشد و بخواهد برای آقایی و ریاست کشته شود که می‌گویند به هدفش نرسید. اما برای آن کسی که برای اعتلای کلمه حق و در راه حق کشته می‌شود که ننگ نیست، چرا که در راهی قدم بر می‌دارد که صالحین و شایستگان بندگان خدا قدم برداشته‌اند. پس چون در راهی قدم بر می‌دارد که با یک آدم هلاک شده بدیخت گنهکاری چون یزید مخالفت می‌کند پس بگذار کشته شود. شما می‌گویید کشته می‌شوم؟ یکی از این دو بیشتر نیست؛ یا زنده می‌مانم یا کشته می‌شوم. پس اگر زنده ماندم کسی نمی‌گوید تو چرا زنده ماندی و اگر در این راه کشته شوم، احمدی در دنیا مرا ملامت نخواهد کرد، اگر بداند که من در چه راهی رفتم.

عرفان حالتی است که از استغراق فرد عارف در وجود لایزال الهی عارض می‌شود. به عبارت دیگر، عرفان مسیری است که سالک با پای نهادن در آن مسیر به سلوک واقعی که همانا فناه فی الله است دست می‌یابد. فنا واقعی را تنها می‌توان در حماسه کربلا نظاره کرد.

عرفان در کربلا با تمامی خصیصه‌های لاهوتی اش رخ می‌نماید؛ حسین و یارانش همه عارفند. عارفان واقعی که به آن حد نهایی عرفان که همانا فناه از فناست رسیده‌اند. حتی زنان کربلا نیز به درجه‌ای از عرفان نایل شده بودند که اگر چه ممکن است آخرین درجه و مرتبه آن نبوده باشد ولی با این حال همدوش بودن با عارفان بزرگ در آنان نیز تأثیر گذار شده بود.

عارفانه ترین چهره‌های کربلا در دو چهره نورانی و مقدس زینب (ع) و حسین (ع) متجلی می‌شود که زینب (ع) به عنوان نمونه کامل یک زن عارفه و حسین (ع) به عنوان فانی ترین وجود فی الله.

حسین بن علی (ع) یک روح بزرگ و یک روح مقدس است. اساساً روح که بزرگ شد، تن به زحمت می‌افتد و روح که کوچک شد تن آسایش پیدا می‌کند، متنبی شاعر بزرگ عرب می‌گوید: «وقتی روح ها بزرگ شد، تن ها در امورشان به رنج می‌افتدند». روح و قتی بزرگ شد خواه ناخواه باید در روز عاشورا سیصد خم به تنش وارد شود. آن تنی که زیر سه اسبها لگد مال می‌شود جریمه یک روحیه بزرگ را می‌دهد. و در حقیقت جریمه حق پرستی را.

روح حسین (ع) تا کجا گسترده باشد که بدنش قطعه قطعه شود، جوانانش در مقابل چشمانش اریا اریا شوند، در عین حال، در منتهی درجه